

Øko-kyllinger bliver solgt konventionelt

■ Englænderne vælger i stigende grad dyre økologiske og fritgående kyllinger fra, når de handler. Op mod halvdelen af velfærdskyllingerne er her i efteråret afsat som konventionelle, skriver Dansk Erhvervsfjerkræ.

Gyllevognen tager de 10 procent

Landmænd mister foderenheder, fordi gyllevognen skader græsset og trykker jorden

PLANTEAVL

AF KAREN MUNK NIELSEN

■ Blot en enkelt kørsel med gyllevognen på græsmarken i marts sætter i bogstaveligste forstand spor lang tid frem. Skaden på græsset og sammenpresningen af jorden er så voldsom, at udbyttet i hjulsporet måske kun er det halve af udbyttet i den øvrige del af marken.

Alt efter gyllevognens arbejdsbredde fører det til, at landmænd hvert år mister 5-10 procent af græsudbyttet.

Det konstaterer Ole Green, der er forsker ved DJF og de seneste to år har styret et stort parcellforsøg med tung kørsel på græs. Han sidder i øjeblikket og regner på resultaterne fra forsøget. Allerede nu kan han sige, at der på tværs af jordtyper er et direkte udbyttetaf i størrelsesordenen 12 procent ved en arbejdsbredde på 6 meter, når man kører med 10 ton akseltryk og et dæktryk på 2,5 bar. Jo større arbejdsbredde og jo lavere dæktryk og akselbelastning, jo mindre bliver skaden.

- Forsøget viser, at akselbelastningen er den store synd og meget større end dæktrykket. Som tommelfingerre-

gel kan man sige, at man halverer tabet, hvis man halverer akseltrykket, mens halvt dæktryk kun giver 25 procent effekt, forklarer Ole Green

Drop gyllevognen

Også på et andet punkt er forsøgsresultaterne interessante.

- Skaden ved flere overkørsler ligger på samme niveau som ved en enkelt overkørsel. Det betyder, at det ikke burde være et problem at have mange aksler på vognen, tilføjer Ole Green.

I praksis er det imidlertid ikke muligt at opstøve gyllevogne med så lavt akseltryk som de 6 ton i forsøget.

- Der er jo ikke meget ved at køre rundt med en tom gyllevogn, griner Ole Green.

Hvis landmænd derfor vil høste en større del af markens potentiale, skal de droppe gyllevognene og se sig om efter helt andre løsninger i fremtiden, mener han. Det kunne være systemer, hvor gyllen pumpes i slanger eller rør frem til en let udlægger.

Stil større krav

Ole Green håber, de nye resultater vil gøre landmænd mere bevidste om følgerne af tung færdsel på markerne og få dem til at stille større krav til maskinstationer og andre, der kører på markerne.

- Der findes vogne, hvor man kan regulere dæktrykket fra førerhuset, men de kører

FAKTA

Arbejdsbredde er afgørende

Kurverne viser, hvor meget udbyttetaf mindskes, hvis man øger arbejdsbredden. Hver kurve udtrykker en kombination af akseltryk og dæktryk. Højt dæktryk = 2,5 bar, lavt dæktryk er 1 bar. Højt akseltryk er 10 t, lavt akseltryk er 6 t.

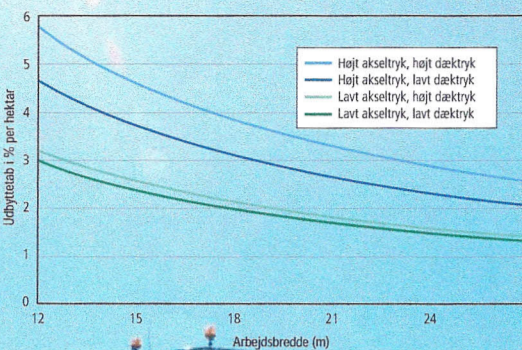

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

ikke i Danmark. Det må være fordi, der ikke er nogen, der stiller krav om lavt dæktryk. Hvis du kan høste to procent mere ved at lukke luft ud af dækkene, hvorfor så ikke gøre det?, spørger Ole Green.

- Problemet har indtil nu været, at vi ikke har kunnet dokumentere tabet. Det kan vi nu, og jeg synes, landmændene skal tage kampen op mod fabrikanterne og stille større krav, siger Ole Green.

Flerårig skade

De ovennævnte tab er kun skade fra kørsel samme år, men gyllevognen sætter flerårige spor.

- Vi kan se, at en enkelt kørsel i august 2007 giver signifikant tab i maj året efter, altså tre slæt senere. Hvis man mister 10 procent første år, mister man måske fem det næste og tre det tredje, så det betyder virkelig noget, konkluderer forskeren, der i de kommende måneder analyserer videre på tallene.

Blandt andet skal effekten på forskellige jordtyper kortlægges. Planteprov af det høstede græs skal også analyseres.

- Måske viser det sig, at der ikke kun er udbyttetaf men også et kvalitetstab. Færdslen går især ud over kløveren, så måske smadrer vi også proteinindholdet, siger en næsten håbefuldt Ole Green. Man er vel forsker og vil se resultater af sine forsøg.

FOTO: OLE GREEN

Hvad gør man ikke for at høste fjerde slæt græs? Kørespor koster udbytte i græsmarkerne – også når de er mindre udtalte end her.